

Bakacsi Ernő

Az utolsó napok

Nem hivalkodó ez az épületegyüttes. Legtöbb főúrnak, nemzetségfőnek külön otthona van. Az alsó szintet kőből rakták, a felső rész és a melléképületek fából készültek. Az alsó szinten található a konyha, az éléstár, az étkező, és a fegyverterem. Fent vannak a hálókamrák, a fogadó vagy tanácskozó terem, ebből nyílik a terasz. Ez nem erődítmény, csupán egy palánk veszi körbe. Imre vigyázott arra, hogy ne vádolhassák fényűzéssel. Vadászháznak szánta ezt. Jó vadászhely. Az igfai tölgyes bővelkedik szarvasban, de főleg disznóban, nagy agyarasok otthona ez az erdő. Mocsaras, sással benőtt vizes rész is akad, amelyben szívesen tanyázik a szárnyas vad. Csak közelről lehet látni, hogy az erdő szélén építmény van a hatalmas tölgyek árnyékában.

Ritkán tartózkodik itt, noha szeret itt lenni. Itt egyedül lehet, elvonulhat a világ zajától. Mise után, mert azt itt is tartani kell, ha itt tartózkodik, kilovagol, majd egy-két óráig gyakorolja a vívást, a dárдавetést. Délután elintézi a teendőket, aztán olvas. Este kiül a teraszra, elmélkedik és imádkozik. A háziak már tudják, hogy ilyenkor nem szabad zavarni. Csak hát ezt ritkán engedheti meg magának. Apja egyre több dologgal bízta meg. Megosztja vele az ország gondjait. Ott kell lennie a diplomaták fogadásán, a tárgyalásokon. Hogy ismerd az ügyeket és tanulj, mondta apja ura, a király. Tudja ő ezt, meg kell tanulnia mindent. Jó király akar lenni, ha eljön annak az ideje. Segíteni a népet, hogy gyarapodjon, hogy félje az Istent és erős legyen a magyarok országa. Mert, ha gyenge, akkor megtámadják. Pedig ő nem akar háborúzni, másokat gyilkolni, azokat is Isten teremtette, azok is az Ő képmását viselik. De ha jön az ellenség, védekezni kell, és legyőzni, hogy máskor ne próbálkozzon. Igaza van apjának, ismerni kell a haditudományokat is. Meg is lepte, amikor bedobta a mély vízbe, amikor tavaly rábízta a fővezérséget, amikor II. Konrád német császár ellenünk vonult. A mai napig nem érti, hogy ezt miért tette Konrád, hiszen rokon. Gizella, az édesanyja német, II. Henrik húga. Mi baja van Konrádnak a magyarokkal? Mi nem akarunk hódítani, mi nem fenyegetjük őket. Befejeztük a kalandozásokat is, mi békét akarunk, hogy szaporodhassunk, hogy kitölthessük a Kárpát-karét minden zugát. Ez viszont a miénk. Ezt nem adjuk! Nekünk itt kell élnünk!

Konrád meg is lakolt a merészségéért, alaposan elvertük Gyúrnél. Úgy látszik, elfelejtette már, hogy mi történt 907-ben Pozsonynál. Most már jó ideig biztosan eszébe lesz. Röstellhette a dolgot, mert nem jött el a tárgyalásra. Fiát, Henriket küldte, aki még gyerek, csak tizenhárom éves. Eszes gyerekek látszik, de hát mégiscsak egy kölyök. Henrik volt a küldöttség vezetője, de ahogyan láttam,

Kaspar volt, akire hallgatott. Ennek a hajlott hátú németnek még a szeme sem állt jól. Minden hájjal megkent diplomata. Azért a mi akaratunk érvényesült.

Az Új kenyér hónap végén ballagott az idő. Nem süttött már olyan tüzesen a nap, elmúlt a tikkasztó hőség, de még kellemes volt a levegő, cirógatásként hatottak a napsugarak. Gellért püspök és Imre herceg a teraszon ültek még a fák árnyékának kellemes hűvösében. A püspök tegnap este érkezett, az üdvözlésen kívül már másra nem volt idejük. A fáradt főpap hamar pihenőre tért, de reggel idejében kelt, hiszen ő celebrálta a szentmisét. Mise után Imre fogadott néhány akkor érkező vendéget, kiosztott pár utasítást, és máris ebédre csilingelt a kis harang. Imre úgy intézte, hogy a többi vendég mással legyen elfoglalva, így együtt lehetett a mester és a tanítvány. De nem ilyen volt közöttük a viszony, a nagy korkülönbség ellenére, barátként tekintettek egymásra. Minden kötöttséget mellőzve beszélgettek. Az apródok kosárcákban diót, almát, és szőlőt szolgáltak fel. Az egyik kupában friss forrásvíz, a másokban bor oldhatta a szomjat. Imre ugyan ritkán ivott bort, jobban szerette a savanykás kumiszt, különösen hőség idején, de a vendég tisztelete, rangja úgy kívánta, hogy bor is legyen az asztalon.

Idegnyugtató volt a csend, egy-egy madáracsicsérgés, darázsdongás csak fokozta az idillt. Még az sem hatott zavaróan, hogy néha a konyhából felhallatszott a szakács hangja, amikor megszidott egy apródot, vagy egy pendelyes ügyetlenkedőt. Időnként a hátsó udvarból is feltört egy elismerő morgás, ahol az apródok és néhány vitéz dárdát vetett.

A herceg kezdte a beszélgetést.

– Ez a szőlő azokon a tőkéken termett, amelynek vesszejét még te hoztad Itáliából – mutatott a herceg a szőlőre. – Korán érő, finom gyümölcs. Hogyan utaztál püspök uram? Köszönöm, hogy a Maros szögi kolostorba menet útba ejtettél. Megtisztelő a látogatásod.

– Ami az utazást illeti, fárasztó már nekem az ilyen hosszú út. Imre fiam, érzem a koromat, fájnak a csontjaim. Az pedig természetes, hogy meglátogatlak. Örvendtem, amikor király urunk megkért, hogy látogassam meg a Maros szögi kolostort és tegyek ott rendet. Tapasztalatlanok még az ottani testvérek, kell nekik a segítség. Mert, tudod hercegem, sok még a munkánk. Sok még magyar honban a pogány. Olyanok is vannak, akik áttértek a hitünkre, templomba is elmennek. Lehet, csak azért, hogy ne kapjanak büntetést, amit a király urunk elrendelt a távolmaradóknak. Titokban mégis a régi hitüket élik, táltoshoz mennek, bálványt imádnak. Ebből a munkából még rád is marad. Félő, hogy még akkor is lesznek tévelygő lelkek, amikor te leszel a király. De majd megtérnek ők is, mert istenfélő jó király leszel. Levélben megírtam, de személyesen is gratulálok neked a nagyszerű arrabonai győzelmedhez. Értesültem róla, hogy milyen jól vezetted az ütközetet, magad is vitézkedtél. Az elismerés mellett pironogatás is jár neked

hercegem. Neked a csatákat vezetned kell, irányítani, átlátni a helyzetet és győzni. Ha magad is verekszel, nem tudod áttekinteni a csatamezőt, értékelni a pillanatnyi állást. És ami a legfontosabb, magad is sebet kaphatsz, Isten ne adja, odaveszel. Ezt te, a leendő király sem most, sem később, nem engedheted meg magadnak. Neked élned kell, hogy a magyarik nép is élhessen! Ezt jól jegyezd meg, ezt soha ne feledd! Ha jó királyunk, apád intelmeit betartod, akkor nem lesz baj. Tudom, hogy imádkozol, de azokat is tanulmányozd, gondolkozz el rajtuk, hogy mit mondanak, mit üzennek neked.

– Bizonyára tudod, atyám, hogy én vacsora után mindig visszavonulok imádkozni. Ezekben az esti csendes időkben nemcsak imádkozni szoktam, elmélkedni, töprengeni is. Gondolok király atyám szellemi hagyatékára is, de sokszor rád is, püspök uram. A te tanításaidra, intelmeidre. Hálát adok az Istennek, hogy téged rendelt tanítómnak. Csak a teremtő rendezhette úgy, hogy 1015-ben hajótörést szenvedj a Mare Superum vizén és találkozz a Márton hegyi apáttal, aki hívott Pannóniába. Hogy a Szentföld helyett ide jöttél. Neked a Kárpát karéj lett a szentföld. Te mondtad az imént, hogy sok még a teendő, amíg minden lélek Jézus hitére tér. Hát még mennyi volt akkor? Neked köszönhető, hogy ha van is még hitetlen ember köztünk, számuk egyre kevesebb.

– Csak azt teszem, amit Isten rám bízott, de atyád akarata nélkül ez nem sikerült volna. A Teremtő őt és engem jelölt ki arra, hogy ezt cselekedjük, ez a mi feladatunk a földön.

– Te kiválasztott vagy. Az Úr beléd táplálta a tudást, a meggyőző beszédet a hitről. Még gyerek voltam, de jól emlékszem az első szentbeszédre, amit ide érkezéskor a királyi bazilikában mondtál Szűz Máriáról. Úgy éreztem, hogy engem akkor érintett meg a Szentlélek.

– Imádkozom érted Imre herceg, hogy sokáig élj. Ilyen királyra van szüksége a népednek, példamutató istenhívó embernek.

– Remélem, maradsz néhány napig. A Földanya hónap második napján nagy vadászatot rendezek. Van itt már néhány vitéz, találkoztál velük. Holnapra várom a német vendégeket. Jó anyám rokonai Fridrich és Ottó érkeznek a kíséretükkel. Fridrichet ismerem, Ottóval még nem találkoztam. Tiszteletükre, holnap este ökörsütés lesz.

– Sajnos, nem maradhatok. Holnap még pihenek, de holnapután hajnalban indulunk. Első a kötelesség, csak utána jöhet a szórakozás. Jó vadászatot kívánok, de a németekre vigyázz! Békét kötöttél velük, most a vereségük után, meghúzzák magukat, de nem lehet megbízni bennük. Hízelegnek majd, de nem tudod, hogy közben mire gondolnak. Aki megtámadja a szomszédját minden ok nélkül, a rokonát, az mindenre képes.

– Megértelek. Sajnálom, hogy nem maradsz. Köszönöm a figyelmeztetést. Tudom, a diplomácia tudomány. Én békére törekszem, nem akarok hódítani. Ahhoz,

hogy szaporodjunk, gazdagodjunk, béke kell. De ehhez erősnek is kell lenni. A magyar tumánok jó harcosokból állnak, az ellenség fél tőlünk. Ha megtámadnak, megvédjük magunkat. A németeket tavaly jól megvertük, remélem, jó ideig nem háborgatnak. Igyekszem tartós békét kötni velük. Igyekszem Bizánccal is a jó viszonyra, mert ők még veszélyesek. A keletről állandóan beáramló népek lekötik őket, talán nem akarnak és nem is tudnak nyugat felé terjeszkedni. Erre az egyensúlyra törekszik jó apám, és majd én is. Vigyáznunk kell arra is, hogy Bizánc és a bolgárok egyesült erővel ne támadjanak.

– Okos vagy, sokat tanultál. Jó király leszel, de sohase bízd el magad. Az önállóság, a beképzeltség mindig veszélyes. Tévútra viheti az embert. De eltelt az idő, holnap még folytatjuk. Most megyek, még át kell öltöznöm vacsoráig.

Imre gondolataiba merülve rágcsálta a diót, amikor az apród jelentette, hogy Henrik, a német jáger szeretne jelentést tenni.

– Engedd be.

Középkorú, nagybajszú, mindig bőrnadrágot viselő ember volt a bajor, aki a herceg vadászatait irányította. Megállt a terasz szélén, meghajolt és jelentett.

– Jelentem herceg uramnak, hogy készen állunk a vadászatra. Tudjuk, hogy a nagy kan hol szokott elfeküdni. Pontosán ismerjük, hogy hol vált át, amikor inni, a dagonyára megy. Közel azonos időben mindig ott jelenik meg. Várom a parancsait.

– Nagyszerű! Jó munkát végeztetek. A vadászat Földanya hónap második napján lesz. Ha így jobban érted: septum hó másodikán. Addig már ne háborgassátok az erdőt. Hadd nyugodjanak meg a vadak.

– Értettem, nagyuram – felelte a jáger és távozott.

Még négy nap volt a vadászatig.

Eger, 2023. október